

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 14 qershor 2017
Nr. ref.:AGJ 1096/17

AKTGJYKIM

në

rastin nr. KI31/17

Parashtrues

Shefqet Berisha

Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, CLM nr. 10/2016, të 24 gushtit 2016

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Shefqet Berisha nga Prishtina (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktvendimin e Gjykatës Supreme CML nr. 10/2016, të 24 gushtit 2016.
3. Vendimi i lartpërmendur kontestohet në lidhje me Aktvendimin e Gjykatës Themelore në Prishtinë, PPP. nr. 1216/15 të 21 nëntorit 2016; Aktvendimin e Gjykatës së Apelit, Ac. nr. 1347/16, të 24 prillit 2016; Aktgjykimin e Gjykatës Supreme, Rev. nr. 50/2016, të 4 prillit 2016; Aktvendimin e Gjykatës Themelore në Prishtinë, C. nr. 2929/2015, të 15 shkurtit 2016; Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit, Ac. nr. 401/2014, të 26 tetorit 2015; dhe Aktgjykimin e Gjykatës Themelore në Prishtinë, C. nr. 162/09, të 29 tetorit 2013.

Objekti i çështjes

4. Objekti i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimeve të lartcekura me të cilat pretendohet se janë shkelur të drejtat e parashtruesit të kërkesës të garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], nenin 22.2 [Zbatimi i Drejtpërdrejtë i Marrëveshjeve dhe Instrumenteve Ndërkombëtare] dhe nenin 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: Konventa).
5. Përveç kësaj, parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata që të vendosë masë të përkohshme, kundër Aktgjykimit të Gjykatës Themelore në Prishtinë C. nr. 162/09, të 29 tetorit 2013, dhe të pezullohet çdo procedurë gjyqësore, procedurë përmbarimi, veprim apo vendim i autoriteteve publike që rrjedhin nga ai aktgjykim deri në vendimin përfundimtar të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Qëllimi i aktgjykimit të lartpërmendur dhe procedurat e përmbarimit pasuese janë konfiskimi i pronës private të parashtruesit të kërkesës dhe pensionit të tij invalidor i cili është i nevojshëm për trajtimin e tij mjekësor.

Baza juridike

7. Kërkesa bazohet në nenet 113.7 dhe 116 (1) dhe (2) të Kushtetutës, nenet 27 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, Nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe rregullat 29, 54 dhe 55 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatë

8. Më 10 mars 2017 parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatë.
9. Më 22 mars 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Snezhana Botusharova gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Almiro Rodrigues (anëtar) dhe Ivan Čukalović (anëtar).

10. Më 22 mars 2017, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës. Të njëjtën ditë Gjykata e njoftoi Gjykatën Supreme për regjistrimin e kërkesës.
11. Më 27 mars 2017, Gjyqtari raportues i rekomandoi Gjykatës ta miratojë masën e përkohshme. Të njëjtën ditë, Gjykata vendosi me shumicë votash që ta miratojë masën e përkohshme deri më 20 qershor 2017.
12. Më 28 mars 2017, Gjykata publikoi Vendimin e lartpërmendur për masë të përkohshme, përkatësisht kundër Aktgjykimit C. nr. 162/09, të Gjykatës Themelore në Prishtinë, të 29 tetorit 2013 dhe urdhëroi ndalimin kundër çdo procedure gjyqësore, procedure përmbarimi, veprimeve apo vendimeve të autoriteteve publike që dalin nga ai aktgjykim deri në vendimin përfundimtar të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës. Masa e përkohshme është miratuar deri më 20 qershor 2017.
13. Më 30 maj 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës pranueshmërinë e kërkesës, shkelje të dispozitave kushtetuese dhe vazhdimin e masës së përkohshme derisa gjykatat e rregullta të rishqyrtojnë çështjen sipas dispozitivit dhe arsytimit të Aktgjykimit të kësaj Gjykate.

Përmbledhje e fakteve

14. Më 2 shkurt 2009, paditësi K. Sh. parashtroi padi në Gjykatën e atëhershme Komonale në Prishtinë duke kërkuar që parashtruesi i kërkesës të detyrohet t'ia paguajë shumën prej € 20. 337,40 duke përfshirë normën e interesit duke filluar nga dita kur është dorëzuar padia.
15. Më 23 qershor 2010, K. Sh. dorëzoi një padi tjetër në Gjykatën Themelore, duke zëvendësuar atë të mëparshme, duke kërkuar që parashtruesi i kërkesës të detyrohet t'ia paguajë atij shumën prej € 17.500 duke përfshirë kamatën.
16. Më 1 janar 2013 hyri në fuqi Ligji nr. 03/L-199 për Gjykatat. Në pajtim me nenin 2 paragrafi 1 nën-paragrafi 1.2. i atij Ligji: *“Gjykata Themelore - gjykatë e shkallës së parë, me seli në shtatë qendra rajonale gjeografike të themeluara me këtë ligj”*.
17. Më 6 shkurt 2013, Gjykata Themelore nxori vendim me të cilin e detyroi parashtruesin e kërkesës të përgjigjet në padinë e K. Sh. brenda afatit prej pesëmbëdhjetë (15) ditëve.
18. Më 15 shkurt 2013, parashtruesi i kërkesës në përgjigjen e tij i kontestoi pretendimet e K. Sh. dhe kërkoi nga Gjykata Themelore që ta refuzojë kërkesëpadinë e K. Sh. në tërësi si të pabazuar ose ta hedh poshtë atë si të papranueshme.
19. Më 19 prill 2013 dhe 7 qershor 2013 u mbajtën dy seanca gjyqësore, ku janë dëgjuar dëshmitarët. Parashtruesi i kërkesës kundërshtoi mënyrën se si janë marrë dhe vlerësuar provat, sepse në njëërën anë, provat dhe dëshmitarët e

propozuar nga parashtruesi i kërkesës ishin refuzuar; ndërsa në anën tjetër, provat dhe dëshmitarët e propozuara nga K.Sh. u pranuan nga gjykata.

20. Më 29 tetor 2013, Gjkata Themelore në Prishtinë me Aktgjykimin C. nr. 162/09 aprovoi kërkesëpadinë e paditësit K. Sh. dhe detyroi parashtruesin e kërkesës që t'ia paguajë paditësit 'huanë e papaguar'. Të njëjtën ditë, parashtruesi paraqiti prova të reja, duke pretenduar se: (i) ligjshmëria dhe identiteti i K.Sh. nuk ishte përcaktuar saktë dhe se identiteti i tij nuk është i njohur; dhe, (ii) propozoi që të dëgjohet një dëshmitar. Provat dhe dëshmitari i propozuar ishin refuzuar nga gjykata.
21. Parashtruesi ushtroi ankesë në Gjykatën e Apelit për shkak të shkeljeve esenciale të dispozitave procedurale, vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale, me propozim që aktgjykimi i ankimuar të anulohet dhe çështja të kthehet për rishqyrtim.
22. Më 26 tetor 2015, Gjkata e Apelit me Aktgjykimin CA. nr. 401/2014 e refuzoi ankesën e parashtruesit si të pabazuar dhe e vërtetoi aktgjykimin e Gjykatës Themelore.
23. Më 23 nëntor 2015, parashtruesi i kërkesës parashtrroi kërkesë për revizion në Gjykatën Supreme për shkak të shkeljes esenciale të dispozitave procedurale, aplikimit të gabuar të së drejtës materiale dhe vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike. Parashtruesi theksoi prapë se ai kishte ngritur përmes instancave më të ulëta argumentin për shkelje të pretenduar të së drejtës së tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm për mos pranimin e dëgjimit të dëshmitarit të tij dhe marrjen parasysht të provave të tij.
24. Më 30 nëntor 2015, me kërkesë të paditësit K. Sh., Zyra e Përmbauesit Privat lëshoi një urdhër (P. nr. 784/15) të përmbaimit. Parashtruesi i kërkesës e kundërshtoi këtë urdhër.
25. Më 4 prill 2016, Gjkata Supreme me Aktgjykimin Rev. nr. 50/2016 refuzoi revizionin e parashtruesit të kërkesës si të pabazuar, vërtetoi detyrimin e tij ndaj paditësit dhe i ndryshoi vendimet e gjykatës së instancës më të ulët vetëm në aspektin e normës së interesit. Gjkata Supreme arsyetoi se: (i) vendimet e gjykatave të rregullta ishin mjaft të qarta dhe të arsyetuara; (ii) ekzistenca e marrëdhënieve ligjore midis palëve ndërgjyqëse është konfirmuar nga dëshmia e dëshmitarëve; (iii) dëshmitari i propozuar nga parashtruesi i kërkesës për t'u dëgjuar ishte i parëndësishëm për rastin në fjalë; dhe, (iv) pretendimi me të cilin vihet në dyshim identiteti dhe legjitimiteti i K. Sh. ishte i pabazuar dhe se parashtruesi nuk e ka ngritur këtë pretendim para gjykatave të instancës më të ulët, *inter alia*, në kundërshtim me faktet dhe procesverbalin e paraqitur në dosjet e gjykatave.
26. Në ndërkohë, paditësi K.Sh. parashtrroi propozim për vendosjen e masës së sigurisë ndaj pronës së patundshme të parashtruesit të kërkesës.
27. Më 15 shkurt 2016, Gjkata Themelore në Prishtinë, me Vendimin C. nr. 2929/2015 aprovoi si të bazuar propozimin e paditësit K. Sh. për vendosje të

masës së sigurisë. Parashtruesi i kërkesës ishte urdhëruar që të mos ndërtojë asgjë, që të mos shesë, dhe të mos lidh kontratë dhe të vërtetojë kontratën mbi shitblerjen e parashtruesit të kërkesës me noterin kompetent në Prishtinë në njësinë kadastrale të caktuar në Prishtinë deri sa të nxirret një vendim tjetër i Gjykatës Themelore në Prishtinë.

28. Parashtruesi ushtroi ankesë në kohën e duhur ndaj Gjykatës së Apelit kundër Aktvendimit me të cilin ishte vendosur masa e sigurisë.
29. Më 24 prill 2016, Gjykata e Apelit, me Aktvendimin Ac. nr. 1347/16 e refuzoi si të pabazuar ankesën e parashtruesit dhe vërtetoi Aktvendimin e Gjykatës Themelore.
30. Parashtruesi i kërkesës parashtrroi kërkesë për mbrojtjen e ligjshmërisë në Zyrën e Kryeprokurorit të Shtetit, duke pretenduar, *inter alia*, se paditësi K. Sh., gjatë gjithë kohës u paraqit me një identitet të rremë dhe se kjo nuk ishte verifikuar nga gjykata, pavarësisht ankesave të shumta të parashtruesit të kërkesës.
31. Përkitazi me çështjen e identitetit dhe legjitimitetit të K.Sh., parashtruesi ka bashkangjitur si provë një njoftim nga autoritetet gjermane të prokurorisë ku në pjesën përkatëse thuhet: “...autoritet kosovare janë njoftuar përmes Interpolit ... se i akuzuari Schwarz (i cili dikur quhej K. Sh., në vitin 1995 përmes natyralizimit ka fituar shtetësinë gjermane dhe ka ndërruar emrin e tij në A. C. R. Sch.)...se deri në çfarë mase paraqet përdorimi i të dhënave personale të mëhershme vepër penale...mbetet përgjegjësi e autoriteteve kosovare”.
32. Më 31 maj 2016, Zyra e Kryeprokurorit të Shtetit njoftoi parashtruesin e kërkesës se e ka pranuar iniciativën e tij dhe ka parashtruar kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë në Gjykatën Supreme. Prokurori i Shtetit pretendoi në Gjykatën Supreme se vendimet e gjykatave duhej të shfuqizoheshin për shkak të shkeljeve esenciale të së drejtës procedurale.
33. Më 4 gusht 2016, parashtruesi parashtrroi kërkesën KI102/16 në Gjykatë. Gjykata shpalli kërkesën të papranueshme për shkak se ishte e parakohshme pasi që procedurat ishin në pritje në Gjykatën Supreme. Gjykata gjithashtu vërejti se kërkesa ngre çështje të rëndësishme kushtetuese sa i përket legjitimitetit procedural të palëve dhe dëgjimit të dëshmitarëve (shih Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës: Rasti nr. KI102/16, *parashtrues i kërkesës Shefqet Berisha*, Aktvendim për papranueshmëri, i 7 marsit 2017, paragrafi 41).
34. Më 24 gusht 2016, Gjykata Supreme me Aktvendimin CLM. nr. 10/2016 e refuzoi si të pabazuar kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë së Prokurorit të Shtetit të parashtruar kundër vendimeve të gjykatave të faktit dhe të apelit në procedurë. Gjykata Supreme arsyetoi se kërkesa për mbrojtje të ligjshmërisë mund të parashtrohet vetëm për shkelje që kanë të bëjnë me kompetencë territoriale, detyrimi për të mbajtur dëgjim publik ose në një situatë kur publiku ishte mbajtur jashtë një seance publike. Gjykata Supreme konstatoi se

kërkesa për mbrojtjen e ligjshmërisë nuk mund të paraqitet për shkelje të legjitimitetit procedural të palëve.

35. Më 21 nëntor 2016, Gjykata Themelore në Prishtinë me Aktvendimin PPP. nr. 1216/15 e hodhi poshtë kundërshtimin e parashtruesit ndaj urdhrit për përmbarrim (P. nr. 784/15 të 30 nëntorit 2015) të lëshuar nga Zyra e Përmbarruesit Privat. Gjykata Themelore konstatoi se urdhri për përmbarrim ishte bazuar në Aktgjykimin e Gjykatës Themelore në Prishtinë C. nr. 162/09 të 29 tetorit 2013.
36. Objekt i procedurës së përmbarrimit të lartpërmendur ishte sekuestrimi i pronës private të parashtruesit dhe bllokimi i pensionit të tij invalidor i cili ishte i nevojshëm për trajtimin e tij mjekësor.
37. Parashtruesi e kontestoi vendimin e sipërpërmendur (PPP. nr. 1216/15) të Gjykatës Themelore pranë Gjykatës së Apelit.
38. Gjykata vëren se procedurat përmbarrimore janë ende duke u zhvilluar në Gjykatën e Apelit, ato nuk mund të pengojnë përmbarrimin e vendimit të Gjykatës Themelore për sekuestrimin e pronës së parashtruesit të kërkesës.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

39. Parashtruesi i kërkesës pretendon shkelje të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], 22.2 [Zbatimi i Drejtpërdrejtë i Marrëveshjeve dhe Instrumenteve Ndërkombëtare] dhe 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të Konventës.
40. Parashtruesi i kërkesës pretendon se gjykatat e rregullta në të gjitha instancat nuk kanë marrë parasysh provat e propozuara nga ai, dhe as nuk kanë arsyetuar pse i kanë hedhur poshtë ato prova. Kjo përfshinte, *inter alia*, refuzimin që të përcaktojnë me saktësi identitetin e K.Sh. dhe ta dëgjojnë dëshmitarin e propozuar nga parashtruesit të kërkesës. Ky dëshmitar, sipas parashtruesit të kërkesës, - ishte dëshmitar i rëndësishëm për vendosjen e drejtë të rastit të tij, gjegj. nëse ai i kishte borxh parashtruesit të kërkesës apo jo, nëse paditësi me të vërtetë i ka dhënë atij “kredi” apo jo.
41. Parashtruesi i kërkesës pretendon se në rastin e tij, për shkak të refuzimit për të dorëzuar prova dhe dëgjimit të dëshmitarit të propozuar nga ai, si dhe mungesës së arsytimit për këtë, janë shkelur parimi i barazisë së armëve dhe e drejta për një vendim të arsyetuar, si pjesë thelbësore e të drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm. Për më tepër, parashtruesi i kërkesës deklaroi se ai asnjëherë nuk pranoi se ai kishte marrë ose i detyrohej të holla paditësit në kundërshtim me atë që deklaroi gjykata themelore.
42. Parashtruesi i kërkesës pretendon se: *“Gjykata Supreme e Kosovës ka shkelur nenin 6 të Konventës, për shkak se nuk është marrë fare me kërkesën për pjesëmarrje në seancën e revizionit të parashtruar për shkak të shkeljes së të drejtave dhe lirive të njeriut -neni 6 i Konventës. Përmes kësaj kërkesë i kërkoj*

gjykatës që të mbajë seancën në të cilën ajo do të dëgjonte pretendimet e mia për shkeljen e të drejtave dhe lirive themelore të njeriut -neni 6 i Konventës. Argumentet për shkelje të të drejtave themelore të njeriut dhe lirive nga ana e gjykatave të mëparshme (shkeljet që kanë penguar gjykim të drejtë dhe të paanshëm) janë të bashkangjitur në këtë letër dhe justifikohen duke iu referuar praktikës gjyqësore të GJEDNJ.”

43. Parashtruesi i kërkesës deklaroi se: *“Prokuroria e Shtetit ka kërkuar anulimin e vendimeve gjyqësore të cilat janë nxjerrë në procedurë të vendosjes së masës siguruese - duke e konsideruar se ekzistojnë elementet të veprës penale (identiteti i falsifikuar i paditësit), sepse ai nuk është Komjet Shala (shtetas i Kosovës), por është Andreas Carsten Robert Shwarz, shtetas gjerman me vendbanim dhe vendqëndrim të përhershëm në Republikën Federale të Gjermanisë. Duke marrë parasysh se RFGJ e ndalon dyshtetësinë, nuk ka asnjë mundësi që të shmanget ekzistimi i këtyre veprave penale. Edhe sikur të lejohej dyshtetësia, në asnjë mënyrë nuk lejohet që të përdoren identitete të ndryshme në shtete të ndryshme, sepse identiteti përcaktohet nga emri personal dhe në këtë kuptim përcaktohet edhe personaliteti dhe legjitimiteti i një pale. Nuk mund të bëhet fjalë për të njëjtin person - por për personalitete të ndryshme .. Si mund të konsiderohet një procedurë e rregullt, përderisa nuk është i sigurt as identiteti i palëve në procedurë?”*
44. Parashtruesi i kërkesës pretendon se Gjykata Supreme dhe Gjykata e Apelit kanë nxjerrë vendime të paarsyetuara: *“Gjykata e Apelit përpos që nuk i ka arsyetuar vendimet/konkluzionet e saj, madje as nuk i ka përsëritur arsyetimet e gjykatës së shkallës së parë - dhe nuk e arsyeton se pse pajtohet me arsyetimin e gjykatës së shkallës së parë... Gjykata Supreme e Kosovës ka përsëritur heshtazi të gjitha shkeljet e instancave paraprake, duke i kthyer ato në shkelje të vazhdueshme të lirive dhe të drejtave themelore nga pushteti gjyqësor i shtetit. Gjykata ndër të tjera nuk i arsyeton fare vendimet e saj se nuk ka pasur shkelje të së drejtës formale dhe se nuk ka pasur shkelje të së drejtës materiale”.*
45. Parashtruesi i kërkesës pretendon se në rastin e tij procedurat në tërësi ishin jokushtetuese dhe për këtë arsye, duhet të deklarohen jokushtetuese *ab initio*. Në këtë drejtim, ai pohon se: *“Në pajtim me këtë standard të GJEDNJ, e njoftoj Gjykatën Kushtetuese se kërkoj vlerësimin e kushtetutshmërisë së procesit gjyqësor (trial) - dhe se kjo kërkesë nuk kufizohet në vlerësim të kushtetutshmërisë së vetëm vendimit të fundit. Sepse disa nga shkeljet e të drejtave dhe lirive themelore, në fakt janë kryer nga Gjykata e Shkallës së Parë, që në fillim të procesit gjyqësor”.*
46. Parashtruesi i kërkesës pretendon se Gjykata Supreme (Aktvendimi CLM nr. 10/2016 i 24 gushtit 2016) edhe një herë dështoi që të adresojë çështjet kyçe të ngritura nga ai dhe nga Prokurori i Shtetit, përkatësisht: (i) çështjen e identitetit dhe legjitimitetit procedural të K .Sh; (ii) mënyra se si janë marrë provat; dhe, (iii) pse i vetmi dëshmitar i propozuar prej tij ishte refuzuar nga gjykatat. Parashtruesi i kërkesës pretendon se në rastin e tij është shkelur parimi i barazisë së armëve në të gjitha instancat gjyqësore.

47. Parashtruesi kërkon vendosjen e masës së përkohshme, në pajtim me nenin 27 të Ligjit dhe rregullin⁵⁴ të Rregullores së punës. “Në këtë drejtim, parashtruesi i kërkesës thekson: “...parashtroj në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës kërkesën për masë të përkohshme kundër të gjitha aktgjykimeve dhe vendimeve të nxjerra nga gjykatat sepse ato janë nxjerrë në shkelje të drejtës për gjykim të drejtë dhe gëzim paqësor të pronës.”
48. Parashtruesi i kërkesës specifikon arsyet e mëposhtme: (i) prona e patundshme e cila është objekt i masave të sigurisë ishte gjithashtu objekt i hipotekës në favor të personit të tretë; (ii) vendosja e masave të sigurisë në pronën e cila ishte objekt i hipotekës përbën vepër penale; (iii) llogaria e parashtruesit (pensioni invalidor) përmes të cilit ai siguron trajtimin e tij mjekësor është e bllokuar, dhe (iv) parashtruesi që nga viti 1992 ka qenë i diagnostikuar me 100% shkallë të invaliditetit, dhe se për këtë arsye, bllokimi i pensionit të tij invalidor do t'i shkaktojë atij dëm të pariparueshëm.
49. Parashtruesi i kërkesës pohoi se për shkak të vendimeve të njëanshme të gjykatave në rastin e tij është krijuar një situatë e “shkeljes së vazhdueshme”. Vendosja e masës së sigurisë kundër provës së tij dhe bllokimi i pensionit të tij invalidor shkel të drejtën e tij në pronë, të garantuar me nenin 46 të Kushtetutës në lidhje me nenin 1 të Protokollit nr. 1 të Konventës.
50. Përveç kësaj, parashtruesi i kërkesës deklaroi se: “Mendoj se përmbarimi i një vendimi kundër një pensioni invalidor, që është ndihmë për trajtim mjekësor dhe për të shpëtuar jetën time, rezulton edhe në shkelje të nenit 8 të Konventës”.
51. Në fund, parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata: (i) që ta shpallë kërkesën të pranueshme, (ii) që të konstatojë se ka shkelje të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], 22.2 [Zbatimi i Drejtpërdrejtë i Marrëveshjeve dhe Instrumenteve Ndërkombëtare] dhe 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të Konventës, (iii) t'i deklarojë të pavlefshme procedurat gjyqësore në tërësi dhe t'i anulojë vendimet e kontestuara; (iv) që të vendosë masë të përkohshme; dhe (v) ta kthejë rastin në Gjykatën Themelore për rishqyrtim në pajtim me Aktgjykimin e Gjykatës Kushtetuese.

Vlerësimi i pranueshmërisë

52. Gjykata së pari shqyrton nëse parashtruesi i ka përmbushur kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara në Kushtetutë dhe të specifikuara më tej në Ligj dhe në Rregullore të punës.
53. Në lidhje me kërkesën e parashtruesit, Gjykata i referohet nenit 113.7 të Kushtetutës, i cili përcakton: “Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

54. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës i ka shteruar të gjitha mjetet juridike, të parashikuara me ligj, dhe për shkak të mungesës së ndonjë mjeti tjetër efektiv në dispozicion, ai e ka adresuar kërkesën e tij në Gjykatë.
55. Gjykata gjithashtu i referohet nenit 49 të Ligjit, i cili parasheh: *“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor...”*.
56. Në këtë drejtim, Gjykata rikujton se në Vendimin e saj për masë të përkohshme të 28 marsit 2017, konstatoi si më poshtë: *“Që nga Aktvendimi për papranueshmëri në rastin nr. KI102/16 me të cilin kërkesa e parashtruesit të kërkesës ishte deklaruar e papranueshme për shkak se ishte e parakohshme, Gjykata vëren se gjendja e parashtruesit nuk ishte rregulluar por në të vërtetë ajo ishte rënduar akoma, dhe si e tillë, ajo paraqet një situatë të vazhdueshme”*
57. Gjykata vëren se kriteri për parashtrimin e kërkesës brenda afatit prej katër (4) muajve nuk zbatohet në rastet e shkeljes së pretenduar të vazhdueshme të të drejtave dhe lirive themelore të njeriut (shih, ndër autoritetet e tjera, Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës: Rasti nr. KI50/12 parashtrues i kërkesës, *Agush Lolluni*, Aktgjykim i 20 korrikut 2012).
58. Gjykata i referohet edhe nenit 48 të Ligjit, i cili përcakton se: *“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.”*
59. Lidhur me përmbushjen e kësaj kërkesë, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës ka specifikuar saktësisht se cilat të drejta, të garantuara me Kushtetutë dhe Konventë, janë shkelur në dëm të tij nga jokushtetutshmëria e pretenduar e procedurave gjyqësore.
60. Pas ekzaminimit të ankesave dhe vëzhgimeve të parashtruesit të kërkesës, Gjykata konsideron se kërkesa ngre çështje serioze të faktit dhe të ligjit të cilat janë të një kompleksitetit të tillë sa që përcaktimi i tyre duhet të varet nga shqyrtimi i meritave. Prandaj, kërkesa nuk mundet të konsiderohet si qartazi e pabazuar brenda kuptimit të rregullit 36 (1) (d) të Rregullores së punës dhe nuk është krijuar asnjë bazë tjetër për ta shpallur atë të papranueshme (Shih, për shembull, *Rasti i A dhe B kundër Norvegjisë*, [DHM], kërkesat nr. 24130/11 dhe 29758/11, Aktgjykimi i 15 nëntorit 2016, paragrafi 55 dhe shih gjithashtu *mutatis mutandis* Rasti nr. KI132/15, *Manastiri Visoki Deçani*, Aktgjykim i Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës, i 20 majit 2016).

Meritat e kërkesës

61. Gjykata rikujton që parashtruesi i kërkesës pretendon shkelje të neneve 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], 22.2 [Zbatimi i Drejtpërdrejtë i Marrëveshjeve dhe Instrumenteve Ndërkombëtare] dhe 54 [Mbrotjtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të Konventës.

62. Në rastin e tanishëm, Gjykata do të shqyrtojë meritat e kërkesës, në pajtim me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës në lidhje me nenin 6.1 (E drejta për një proces të rregullt) të Konventës.
63. Në lidhje me këtë, Gjykata i referohet nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës, i cili parasheh:
- “1. Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike.*
- 2. Çdokush gëzon të drejtën për shqyrtim publik të drejtë dhe të paanshëm lidhur me vendimet për të drejtat dhe obligimet ose për cilëndo akuzë penale që ngrihet kundër saj/tij brenda një afati të arsyeshëm, nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e themeluar me ligj.*
64. Përveç kësaj, neni 6.1 (E drejta për një proces të rregullt) i KEDNJ-së parasheh:
- “Çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e krijuar me ligj, e cila do të vendosë si për mosmarrëveshjet në lidhje me të drejtat dhe detyrimet e tij të natyrës civile ashtu edhe për bazueshmërinë e çdo akuze penale në ngarkim të tij”.*
65. Gjykata vëren se pretendimi kryesor i parashtruesit është se procedurat gjyqësore në tërësi ishin jokushtetuese, sepse gjykatat që nga fillimi kanë shkelur të drejtën e tij për të dëgjuar dëshmitarin e tij dhe provat e pranuar dhe çështjen e identitetit dhe legjitimitetit të palës kundërshtare.
66. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se kërkesa e “drejtësisë” siç garantohet me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të Konventës mbulon procedurat në tërësi, dhe pyetja nëse një person ka pasur një gjykim “të drejtë” shikohet me anë të analizës kumulative të të gjitha fazave, jo thjesht i një incidenti i veçantë ose mangësi procedurale, si rezultat, mangësitë në një fazë mund të korrigjohen në një fazë të mëvonshme (shih, për shembull, *Monnell dhe Morris kundër Mbretërisë së Bashkuar*, §§55-70).
67. Gjykata vëren se parashtruesi gjithashtu pretendon se ai duhet të mbështetet në pensionin e tij invalidor për trajtimin e tij mjekësor dhe në pikëpamje të vendimeve të gjykatave që ai nuk mundet ta bëjë këtë. Parashtruesi i kërkesës më tej pretendon se vendosja e masave të sigurisë në pronën e tij private do të dëmtojë gjithashtu të drejtat e personave të tretë dhe si e tillë është e paligjshme dhe është një vepër penale.
68. Përveç kësaj, Gjykata vëren se kërkesa ngre dyshime serioze rreth kushtetutshmërisë së procedurave gjyqësore, lidhur me: (i) arbitraritetin e pretenduar në vlerësimin e fakteve; (ii) çështjen e identitetit dhe legjitimitetit procedural të K. Sh; (iii) pretendimit për shkelje të së drejtës së parashtruesit të kërkesës për t’u dëgjuar dëshmitari i tij dhe pranimin e provave; (iv) pasojat

e mundshme të pafavorshme për parashtruesin dhe palët e treta në rast të zbatimit të masave të sigurisë ndaj pronës së tij, si dhe bllokimin e pensionit të tij invalidor.

69. Gjykata i referohet nenit 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] to Kushtetutës, i cili përcakton se: “*Të drejtat e njeriut dhe liritë themelore të garantuara me këtë Kushtetutë, interpretohen në harmoni me vendimet gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut*”.
70. Në këtë drejtim, Gjykata konsideron se dyshimet e ngritura në kërkesën në shqyrtim do të vlerësohen kryesisht në dritën e kërkesave të parimit të barazisë së armëve. Gjykata po ashtu do të shqyrtojë nëse parashtruesi i kërkesës është dëmtuar në lidhje me të drejtat e tjera, përkatësisht gëzimin paqësor të pronës dhe jetës private; shkelja e të cilave mund të jetë rezultat i shkeljes së parimit të barazisë së armëve.
71. Parimi i “barazisë së armëve” është i natyrshëm në kuptimin e një koncepti më të gjerë të një gjykimi të drejtë. Kërkesa e “barazisë së armëve”, në kuptimin e një “ekuilibri të drejtë” midis palëve, vlen në parim për raste civile si dhe për raste penale (Shih rastin e *Feldbrugge kundër Holandës*, KEDNJ, kërkesa nr. 8562/79, Aktgjykimi i 29 majit 1986 paragrafi 44).
72. “Barazia e armëve” nënkupton që secilës palë duhet t’i jepet një mundësi e arsyeshme për të paraqitur rastin e saj - duke përfshirë provat e saj - në kushte që nuk e vendosin atë në një disavantazh të konsiderueshëm *vis-a-vis* palës tjetër (Shih, *Dombo Beheer B.V. kundër Holandës*, aktgjykimi i 27 tetorit 1993, paragrafi 33).
73. Sa i përket çështjes së administrimit të provave, Gjykata vëren se Kushtetuta dhe Konventa nuk vendosin rregulla për prova të tilla (shih rastin *Mantovanelli kundër Francës*, GJEDNJ, kërkesa nr. 21497/93, Aktgjykimi i 18 marsit 1997, në paragrafin 34). Pranueshmëria e provave dhe mënyra se si duhet të vlerësohen janë kryesisht çështje që duhet të rregullohen me ligjin kombëtar dhe gjykatat kombëtare (shih rastin *Garcia Ruiz kundër Spanjës* [DHM], kërkesa nr. 30544/96, Aktgjykimi i 21 janarit 1999, paragrafi 28). E njëjta vlen edhe për vlerën provuese të provave dhe barrën e të provuarit (*Tiemann kundër Francës dhe Gjermanisë* (vend.). Gjithashtu, gjykatat e rregullta duhet të vlerësojnë rëndësinë e provave të propozuara (shih rastin e *Qendra Evropiane 7 S.r.l dhe Di Stefano kundër Italisë* [DHM], kërkesa nr. 38433/09, Aktgjykimi i 7 qershorit 2012, paragrafi 198).
74. Megjithatë, detyra e Gjykatës sipas Kushtetutës dhe Konventës është të konstatojë nëse procedurat në tërësi janë të drejta, duke përfshirë mënyrën e marrjes së provave (shih Rastin e *Elsholz kundër Gjermanisë* [DHM], kërkesa nr. 25735/94, Aktgjykimi i 13 korrikut 2000 në paragrafin 66). Prandaj, duhet të përcaktojë nëse provat janë paraqitur në atë mënyrë ashtu që të garantojnë një gjykim të drejtë (shih rastin e *Blücher kundër Republikës Çeke*, GJEDNJ, kërkesa nr. 58580/00, Aktgjykimi i 11 janarit 2005, paragrafi 65).

75. Është detyrë e gjykatave të rregullta që të kryejnë një shqyrtim të duhur të parashtrësive, argumenteve dhe provave të paraqitura nga palët (shih rastin e *Vand de Hurk kundër Holandës*, GJEDNJ, kërkesa nr. 16034/90, Aktgjykimi i 19 prillit 1994, paragrafin 59).
76. Në çështjen e provave të dëshmitarëve, Gjykata vëren se neni 31 i Kushtetutës në lidhje me nenin 6 § 1 nuk garanton në mënyrë eksplicite të drejtën e thirrjes së dëshmitarëve dhe pranueshmëria e dëshmimeve të dëshmitarëve është në parim çështje e ligjshmërisë. Megjithatë, procedurat në tërësinë e tyre, duke përfshirë mënyrën në të cilën ishin lejuar provat, duhet të jetë “e drejtë” në kuptim të nenit 31 lidhur me nenin 6 § 1 (*Dombo dhe Beheer B. V. kundër Holandës*, paragrafi 31).
77. Kur gjykatat refuzojnë kërkesat për të thirrur dëshmitarët, ata duhet të japin arsye të mjaftueshme dhe refuzimi nuk duhet të jetë arbitrar; nuk duhet të përbëjë një kufizim joproporcional të aftësisë së palës ndërgjyqëse për të paraqitur argumente në mbështetje të çështjes së tij (shih rastin *Wierzbicki kundër Polonisë*, GJEDNJ, kërkesa nr. 24541/94, Aktgjykimi i 18 qershorit 2002 paragrafi 45).
78. Dallimi i trajtimit në lidhje me dëgjimin e dëshmitarëve të palëve mund të jetë i tillë që të cenojë parimin e “barazisë së armëve” (*Dombo dhe Beheer B.V. kundër Holandës*, paragrafi 35, ku vetëm një nga dy pjesëmarrësit në ngjarjet në fjalë u lejuan të japin dëshmi (shkelje).
79. Në lidhje me këtë, Gjykata konsideron se nëse vërtetohet se një palë në procedurë i kërkesës ishte vendosur në një disavantazh të qartë *vis-à-vis* kundërshtarit të tij gjatë rrjedhës së procedurave të rregullta; atëherë, kjo është një tregues se është shkelur parimi i barazisë së armëve.
80. Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës ka ngritur shqetësime për gjykim të drejtë në të gjitha instancat e gjykatës, gjegjësisht mospranimi i provave lidhur me legjitimitetin e K. Sh. dhe të dëgjimit të dëshmitarit të tij, por gjykatat nuk kanë marrë qëndrim lidhur me këto shqetësime dhe rrjedhimisht kanë shkelur “ekuilibrin e drejtë”, e cila është kusht për barazi të armëve ndërmjet palëve ndërgjyqëse në procedurat civile.
81. Sa i përket rastit konkret, Gjykata do të hetojë pretendimet e parashtruara nga parashtruesi në çdo hap të procedurës para gjykatave dhe më pas, t’i ballafaqojë këto pretendime me gjetjet e gjykatave që të përcaktojë drejtësinë e procedurës si tërësi.
82. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës, në parashtrësën e tij (C. nr. 162/2009 të 15 shkurtit 2013) drejtuar Gjykatës Themelore në Prishtinë, kundërshtoi pretendimin se ai i detyrohet të holla paditësit K.Sh., duke deklaruar se padia e këtij të fundit është tërësisht e pabazuar dhe “fiktive”. Për më tepër, parashtruesi i kërkesës shtoi se edhe nëse ai i detyrohet para paditësit, një borxh i tillë “hipotetik” do t’i nënshtrohej parashkrimit.

83. Në procesverbalin gjyqësor (C. nr. 162/09 të përpiluar më 7 qershor 2013) të seancës kryesore në Gjykatën Themelore në Prishtinë thuhet, ndër të tjera, se parashtruesi i kërkesës e ka kundërshtuar padinë e paditësit lidhur me të hollat e pretenduara që i detyrohet këtij të fundit. Ky procesverbal gjyqësor gjithashtu tregon se kërkesa e parashtruesit për dëgjimin e dëshmitarit I. S., ishte refuzuar pa asnjë shpjegim. Procesverbali gjyqësor gjithashtu tregon se parashtruesi i kërkesës njoftoi gjykatën se parashtresa e tij përfundimtare do të jetë me shkrim dhe në mënyrë më të detajuar.
84. Në parashtresën e tij përfundimtare (C. nr. 162/2009, të 29 tetorit 2013) drejtuar Gjykatës Themelore në Prishtinë, parashtruesi i kërkesës, ndër të tjera, përsëriti se ai e kundërshton padinë e paditësit si të pabazuar sa i përket të hollave të detyruara, theksoi mospërputhjen e paditësit në lidhje me shumën e borxhit, kërkoi që dëshmitari I.S. të dëgjohet, e informoi gjykatën se ai ka paraqitur kallëzim penal në Policinë e Kosovës për shkak të kërcënimeve dhe frikësimeve të kryera ndaj tij dhe familjes së tij nga ana e paditësit. Parashtruesi gjithashtu ngriti dyshime lidhur me identitetin dhe legjitimitetin e paditësit K. Sh.
85. Sa i përket dëgjimit të dëshmitarit të tij, parashtruesi i kërkesës deklaroi se është e pakuptueshme pse gjykata do ta refuzonte një dëshmitar të tillë, i cili do të ndihmonte gjykatën për të konstatuar të vërtetën veçanërisht në dritën e kundërshtive të dëshmitarëve të propozuar nga paditësi.
86. Lidhur me identitetin dhe legjitimitetin e paditësit K. Sh., parashtruesi i sugjeroi gjykatës që të pezullojë menjëherë procedurën dhe të verifikojë identitetin e paditësit. Në lidhje me këtë, parashtruesi i kërkesës shtoi se në Gjermani, kundër paditësit ishte ngritur procedurë penale pikërisht për shkak të identiteteve të tij të ndryshme.
87. Në ankesën e tij (C. nr. 162/2009) pranë Gjykatës së Apelit, parashtruesi i kërkesës përsëriti pretendimin e tij për pavlefshmërinë e çështjes juridike në mes të tij dhe paditësit, identitetin e paditësit dhe të drejtën e tij për dëgjimin e dëshmitarit I. S. Parashtruesi u ankua në Gjykatën e Apelit për anshmërinë e gjykatës themelore në procedurë. Parashtruesi theksoi veçanërisht se dëgjimi i dëshmitarit I. S., është shumë i rëndësishëm, sepse ai do të shpjegonte nëse ai i detyrohet të holla paditësit apo jo.
88. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se Gjykata e Apelit konstatoi se nuk është e nevojshme të përgjigjet ndaj pretendimeve të ngritura nga parashtruesi i kërkesës.
89. Në kërkesën e tij për revizion (CA. nr. 411/2014, të 23 nëntorit 2015) pranë Gjykatës Supreme, parashtruesi i kërkesës kërkoi nga Gjykata Supreme që të aprovojë revizionin si të bazuar dhe ta kthejë çështjen për rishqyrtim. Parashtruesi i kërkesës përsëriti se dëshmitë e tij lidhur me legjitimitetin e paditësit dhe kërkesën e tij për dëgjimin e dëshmitarit të tij I.S., u refuzuan nga gjykatat e shkallës më të ulët dhe u konsideruan të parëndësishme pa ndonjë shpjegim.

90. Në lidhje me këtë, Gjykata nxjerr në pah përgjigjen e Gjykatës Supreme (Aktgjykimi Rev. nr. 50/2016, i 4 prillit 2016) lidhur me pretendimet e parashtruesit të kërkesës. Arsyetimi i Gjykatës Supreme mund të përmbledhet si më poshtë. Gjykata Supreme konstatoi se (i) çështja ligjore, d.m.th., borxh që parashtruesi i detyrohet paditësit ishte konstatuar nga dëshmitë e dëshmitarëve; (ii) pretendimet e parashtruesit për refuzimin e dëshmitarit të tij janë të pabazuara, sepse gjykata e faktit vendosi se dëshmitari I.S., është i parëndësishëm; dhe, (iii) pretendimi i parashtruesit të kërkesës për identitetin e paditësit është i paqëndrueshëm sepse gjykata e faktit ka identifikuar pasaportën e tij, dhe se parashtruesi nuk e ka ngritur këtë çështje para gjykatave të shkallës më të ulët.
91. Sa i përket çështjes së pretenduar juridike të përcaktuar ndërmjet parashtruesit dhe paditësit, Gjykata Supreme deklaroi si në vijim: *“Në bazë të gjendjes së vërtetuar faktike është konstatuar se i padituri ka borxh paditësit shumën prej 35.000 DM, e cila është konvertuar në 17.500 €. Borxhi rrjedh nga raporti juridik i kontratës mbi huan, ku paditësi në emër të huas ia ka dhënë të paditurit shumën prej 35.000 DM/ Në bazë të marrëveshjes mbi huan në vitin 1999, i padituri ka qenë i detyruar që shumën e huas t’ia kthejë paditësit gjer më 31.12.2002, e që ky afat është zgjatur gjer me 31.12.2008, dhe se pas këtij afati i padituri nuk ia ka kthyer borxhin paditësit. Ekzistimi i raportit juridik të kontratës mbi huan në mes të ndërgjyqësve është vërtetuar nga deklaratat e dëshmitareve të dëgjuar I.J., A.B. dhe S.B.”*
92. Në pyetjen e dëshmitarit të propozuar nga parashtruesi i kërkesës, Gjykata Supreme arsyetoi si më poshtë: *“Thëniet e revizionit se gjykata e shkallës së parë nuk ka pranuar ta dëgjojë dëshmitarin I.S., imamin e xhamisë “Sofalia” në Prishtinë, janë të pabazuara, nga arsyeja se gjykata e shkallës së parë ka vlerësuar se propozimi për dëgjimin e dëshmitarit në fjalë është irrelevante për vendosje në këtë çështje juridike. Thëniet e revizionit se dëshmitarët e dëgjuar nuk janë deklaruar për faktet relevante për vendosje në këtë çështje juridike, nuk qëndrojnë, ngase gjykata e shkallës së parë ka dëgjuar dëshmitarët në rrethana që kanë të bëjnë se a ka ekzistuar raporti juridik nga kontrata mbi huan në mes të palëve ndërgjyqës, i cili fakt ka qenë relevant për vendosje të drejtë në këtë çështje juridike, nga arsyeja se palët ndërgjyqës kanë lidhur kontratë verbale mbi huan”.*
93. Në çështjen e identitetit të paditësit, Gjykata Supreme ka mbajtur si në vijim: *“I padituri në revizion konteston faktin e legjitimitetit dhe identitetit të palës së paditur, duke theksuar se paditësi përveç identitetit K.Sh., ka identitet si ACSH, si shtetas gjerman, Mirëpo, në procesverbalin e shqyrtimit gjyqësor pranë gjykatës së shkallës së parë me 19.4.2013, gjykata ka bërë identifikimin e paditësit në bazë të pasaportës nr. K000432720 dhe se në këtë shqyrtim ka qenë prezent personalisht i padituri dhe i autorizuari i tij H.R., të cilët nuk kanë pasur vërejtje në identitetin e paditësit si dhe në shqyrtimet e mëvonshme, prandaj, nuk qëndrojnë thëniet e revizionit se nuk është bere identifikimi i palës paditëse”.*
94. Gjykata vëren se, në ndërkohë, kanë ndodhur disa ngjarje në lidhje me rastin e parashtruesit, gjegjësisht, Aktvendimin për papranueshmëri të Gjykatës në

Rastin Nr. KI102/16, parashtruesi *Shefqet Berisha* i cili ishte deklaruar i papranueshëm për arsye se ishte e parakohshme. Në këtë rast, Gjykata vlerësoi se kjo kërkesë ngre çështje të rëndësishme kushtetuese dhe se, asgjë, nuk e përjashton parashtruesin e kërkesës për të paraqitur një kërkesë të re në të ardhmen.

95. Në këtë dritë, kërkesa e parashtruesit për mbrojtjen e ligjshmërisë u pranua nga Prokurori i Shtetit, i cili e paraqiti atë kërkesë në Gjykatën Supreme. Parashtruesi i kërkesës dorëzoi te Prokurori i Shtetit një njoftim zyrtar nga autoritetet ndjekëse gjermane lidhur me identitetin e paditësit.
96. Prokurori i Shtetit deklaroi në Gjykatën Supreme se gjykatat e shkallës së ulët nuk i janë përgjigjur pretendimeve të parashtruesit të kërkesës për identitetin dhe legjitimitetin e paditësit K. Sh.
97. Gjykata Supreme (Aktvendimi CLM Nr. 10/2016, i 24 gushtit 2016) e refuzoi kërkesën për mbrojtje duke arsyetuar se një kërkesë e tillë mund të paraqitet vetëm për shkeljet që kanë të bëjnë me kompetencën territoriale, detyrimin për mbajtjen e dëgjimit publik ose në situatë kur publiku ishte mbajtur jashtë një seance publike. Gjykata Supreme konkludoi se kërkesa për mbrojtjen e ligjshmërisë nuk mund të parashtrohej për shkelje të legjitimitetit procedural të palëve.
98. Kanë pasuar edhe ngjarje të tjera në lidhje me rastin e parashtruesit të kërkesës, përkatësisht vendosja e masave të sigurisë nga Gjykata Themelore kundër pronës së parashtruesit dhe bllokimi i pensionit të tij invalidor. Parashtruesi i kërkesës ka përsëritur pretendimet e tij edhe gjatë procedurës së përmbarimit (masat e sigurisë) dhe bllokimin e procedurave të pensionit të tij invalidor.
99. Parashtruesi parashtrroi kërkesë të re në Gjykatë duke kërkuar vendosjen e masës së përkohshme në favor të tij duke pretenduar shkeljen e të drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, mbrojtjen e pronës dhe jetën private.
100. Gjykata miratoi masë të përkohshme në rastin nr. KI31/17 parashtruesi *Shefqet Berisha*, duke vlerësuar, inter alia, se *“që nga Aktvendimi për papranueshmëri në rastin nr. KI102/16 me të cilin kërkesa e parashtruesit të kërkesës ishte deklaruar e papranueshme për shkak se ishte e parakohshme, Gjykata vëren se gjendja e parashtruesit nuk ishte rregulluar por në të vërtetë ajo ishte rënduar akoma, dhe si e tillë, ajo paraqet një situatë të vazhdueshme”*.
101. Me fuqinë e të lartpërmendurve, Gjykata së pari vëren se gjetjet e fakteve të gjykatave nuk pasqyrojnë përmbajtjen e rastit sepse parashtruesi i kërkesës asnjëherë nuk pranoi se kishte lidhur një çështje ligjore me paditësin ndërsa gjykatat, pa pranuar provat e propozuara deklaruan se ai bëri atë (Shih Parashtruesin Nr. 162/2009 të 15 shkurtit 2009 dhe gjithashtu shihni Shënimet Gjyqësore C. nr. 162/2009 të 7 qershorit 2013).
102. Së dyti, gjykatat e refuzuan propozimin e parashtruesit për ta dëgjuar dëshmitarin e tij të vetëm pa shpjegime të mjaftueshme nga njëra anë, dhe

pranimin e dëshmitarëve të propozuar nga paditësi, nga ana tjetër, duke shkelur kështu “ekuilibrin e drejtë” midis palëve në konteste civile (shih Parashtrësën nr. 162/2009 dhe gjithashtu shih Shënimin Gjyqësor C. nr. 162/2009 të cituar më lart).

103. Së treti, gjykatat konstatuan se parashtruesi asnjëherë nuk e ngriti çështjen e identitetit të paditësit, ndërsa është mjaft e qartë se ai e ngriti atë çështje nga e instanca e parë deri në atë të fundit (shih Parashtrësën nr. C. nr. 162/2009 i 29 tetorit 2013).
104. Së katërti, gjykatat, nga njëra anë, kanë vlerësuar pasaportën e Kosovës të paditësit, ndërsa nga ana tjetër kanë hedhur poshtë dëshminë e parashtruesit të kërkesës për identitetin e paditësit, përkatësisht, njoftimin zyrtar të autoriteteve ndjekëse gjermane për të njëjtën çështje, prandaj, përsëri, duke shkelur “ekuilibrin e drejtë” midis palëve ndërgjyqëse në procedurat civile (shih kërkesën e Prokurorit të Shtetit për mbrojtjen e ligjshmërisë).
105. Në lidhje me Aktvendimin e Gjykatës Supreme (CLM nr. 10/2016 të 24 gushtit 2016), me të cilin refuzohet kërkesa e Prokurorit të Shtetit për mbrojtjen e ligjshmërisë, Gjykata vëren se si Gjykata Supreme nuk i ka kushtuar fare vëmendje provave të paraqitura nga Prokurori i Shtetit; sidomos, njoftimi zyrtar i autoriteteve ndjekëse gjermane në lidhje me procedurat e ngritura kundër paditësit K.Sh.
106. Gjykata konsideron se gjyqtarët në procedurë të rregullt duhet t'i kushtojnë vëmendje dispozitave mbizotëruese kushtetuese, respektivisht neneve 22 [Zbatimi i Drejtpërdrejtë i Marrëveshjeve dhe Instrumenteve Ndërkombëtare] dhe 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] të Kushtetutës. Interpretimi i dispozitave ligjore duhet të bëhet në frymën e Kushtetutës dhe të Konventës. Duke parë në këtë dritë, Gjykata konsideron se duke mos marrë parasysh provat e paraqitura nga Prokurori i Shtetit, Gjykata Supreme nuk e ka interpretuar dhe zbatuar ligjin në frymën e Kushtetutës dhe të Konventës.
107. Prandaj, Gjykata konsideron se dështimi i gjykatave në të gjitha instancat e procedurave për t'i marrë në konsideratë dëshmitë dhe dëshmitarët e propozuar nga parashtruesi i kërkesës, është në kundërshtim me parimin e barazisë së armëve dhe të drejtën për një vendim të arsyetuar, si elementë thelbësorë të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm.
108. Prandaj, Gjykata gjen se ka shkelje të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës, në lidhje me paragrafin 1 të nenit 6 (E drejta për një proces të rregullt) të Konventës.

Masa e përkohshme

109. Siç u tha më sipër, parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata të vendosë masë të përkohshme kundër Aktgjykimit të Gjykatës Themelore në Prishtinë, C. nr. 162/09, të 29 tetorit 2013, dhe të ndalojë çdo procedurë gjyqësore, procedurë përmbarimore, veprime ose vendime të autoritetet publike që rrjedhin nga ai aktgjykim deri në vendimin përfundimtar të Gjykatës.

110. Gjykata gjithashtu konstaton se kërkesa për masë të përkohshme është e bazuar dhe e justifikuar në një çështje që ka të bëjë me pronën e paluajtshme dhe pensionin invalidor të parashtruesit të kërkesës. Përveç kësaj, Gjykata konsideron se një kompensim i mundshëm material nuk mund të korrigjojë dëmin e pariparueshëm që do t'i bëhej parashtruesit të kërkesës nëse pasuria e tij i nënshtrohet masave të sigurisë dhe pensionit invalidor të bllokuar, sepse prona e paluajtshme është unike dhe pensioni invalidor ka pasoja të drejtpërdrejta në jetesën e parashtruesit, e cila është vlera supreme në hierarkinë ndërkombëtare të të drejtave të njeriut (Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës, Rasti nr. KI72/12, *parashtruesit e kërkesës Veton Berisha dhe Ilfete Haziri, Vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme A. Nr.1053 / 2008, i 31 majit 2012, Aktgjykimi i datës 17 dhjetor 2012, Paragrafët 65-69*)
111. Gjykata konsideron se si rezultat i shkeljes së të drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, parashtruesi gjithashtu u gjend në një pozitë të pasigurt në lidhje me të drejtën e tij për gëzimin paqësor të posedimit sipas nenit 1 të Protokollit nr. 1 dhe të drejtës për respektimin e jetës private sipas nenit 8 të Konventës.
112. Gjykata përsërit se Gjykata e shkallës së parë ka shkelur të drejtat e parashtruesit të kërkesës, të garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të KEDNJ-së; megjithatë, Gjykata e Apelit si dhe Gjykata Supreme nuk e kanë korrigjuar atë shkelje.
113. Prandaj, Gjykata, në pajtim me nenin 116 (2) të Kushtetutës, nenin 27 të Ligjit dhe rregullin 55 (9) të Rregullores së punës pa paragjykuar rezultatin përfundimtar të çështjes së kontestuar, vendos ta vazhdojë masën e përkohshme, deri në rishqyrtimin përfundimtar nga gjykatat.

Përfundim

114. Në përfundim, Gjykata konstaton se duke mos i kushtuar vëmendje të duhur provave të propozuara nga parashtruesi dhe Prokurori i Shtetit, vendimeve të paarsyetuara si dhe refuzimit për të dëgjuar dëshmitarin e vetëm të propozuar nga parashtruesi i kërkesës, gjykatat në të gjitha instancat kanë shkelur të drejtën e parashtruesit të kërkesës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, siç garantohet me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me paragrafin 1 të nenit 6 të Konventës. Si rezultat i kësaj shkeljeje, parashtruesi i kërkesës ka mundur të privohet nga e drejta e tij për gëzimin paqësor të pronës dhe të drejtës për jetën private për shkak se prona e tij private iu nënshtroa masave të sigurisë dhe bllokimit të pensionit të tij të invalidor.
115. Gjykata më tej përsërit se në praktikën e saj gjyqësore në shumë raste ka konstatuar se çështjet e faktit dhe çështjet e interpretimit dhe zbatimit të ligjit janë në domenin e gjykatave të rregullta dhe autoriteteve të tjera publike në kuptim të nenit 113.7 të Kushtetutës dhe si të tilla janë çështje të ligjshmërisë, përveç dhe për aq sa këto çështje rezultojnë në shkelje të të drejtave dhe lirive themelore të njeriut ose krijojnë një situatë jokushtetuese (Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës: Rasti nr. KI135/14, *parashtruesi IKK*

Classic, Aktgjykimi i 9 shkurtit 2016, me referenca të mëtejshme). Prandaj, Gjykata ka obligim kushtetues që të sigurojë që procedurat që zhvillohen para autoriteteve publike dhe sidomos gjykatave, duhet të respektojnë të drejtat themelore të njeriut të garantuara me Kushtetutë.

116. Si përmbledhje, në pajtim me rregullin 74 (1) të Rregullores së punës, Aktvendimi i Gjykatës Supreme (CLM. nr. 10/2016, i 24 gushtit 2016) shpallet i pavlefshëm dhe rasti, në pajtim me parimin e subsidiaritetit, i kthehet Gjykatës Supreme të Kosovës për rishqyrtim.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113 (7) dhe 116 (1) dhe (2) të Kushtetutës, nenin 27 të Ligjit dhe rregullin 55 (4), (5) dhe (9) dhe 74 (1) të Rregullores së punës, më 30 maj 2017,

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË, njëzëri, kërkesën të pranueshme;
- II. TË KONSTATOJË, me shumicë, se ka pasur shkelje të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës, në lidhje me paragrafin 1 të nenit 6 [E drejta për një proces të rregullt] të Konventës Evropiane për të Drejta të Njeriut;
- III. TË KONSTATOJË se nuk është e nevojshme që të shqyrtohet nëse ka pasur shkelje të nenit 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës;
- IV. TA SHPALLË të pavlefshëm Aktgjykimin e Gjykatës Themelore në Prishtinë (C. nr. 162/09, të 29 tetorit 2013) dhe vendimet që pasojnë në ankesë, masat e sigurisë dhe procedurat e përmbarimit, veprimet ose vendimet e autoriteteve publike që rrjedhin nga ai aktgjykim;
- V. TA SHPALLË të pavlefshëm Aktvendimin (CLM nr. 10/2016, të 24 gushtit 2016) dhe Aktgjykimin (Rev. nr. 50/2016, të 4 prillit 2016) të Gjykatës Supreme të Kosovës;
- VI. TA KTHEJË Aktvendimin e Gjykatës Supreme të Kosovës (CLM nr. 10/2016, të 24 gushtit 2016) për rishqyrtim në pajtim me Aktgjykimin e kësaj Gjykate;
- VII. TA URDHËROJË Gjykatën Supreme që ta njoftojë Gjykatën në pajtim me rregullin 63 (5) të Rregullores së punës, lidhur me masat e ndërmarra për përmbarimin e Aktgjykimit të Gjykatës;
- VIII. TA MIRATOJË kërkesën për masë të përkohshme deri në kohën kur Gjykata Supreme e Kosovës ta rishqyrtojë çështjen sipas arsyetimit dhe dispozitivit të Aktgjykimit të kësaj Gjykate;

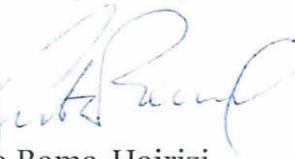
- IX. TË MBETET fuqimisht e angazhuar ne këtë çështje në pritje të pajtimit me këtë urdhër;
- X. TË URDHËROJË që ky Aktgjykim t'u komunikohet Palëve dhe në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit, të publikohet në Gazetën Zyrtare;
- XI. TË DEKLAROJË se ky Aktgjykim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Snezhana Botusharova

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

